

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII“, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdiș), Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Insoțire de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Iva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăneana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana, Zorile.

Abonamentul:

Director:

Taxa pentru inserțiuni:

pe 1 an K 40—, pe 1/2 an K 20—

CONSTANȚIN POPP.

de spațiul unui cm² câte 20 fileri.

Sumarul:

Băncile noastre în situația schimbată. — Situația funcționarilor de bancă români. — Un interviu german. — Situația alimentară. — Conscrierea cailor erariali. — Cronică: Imprumutul național. † George Pop de Băsești. — Aviz. — Aparatul pentru calcularea automată a intereselor «Simtion». Revista Inginerilor români. Casele de asigurare muncitorești. — Bibliografie.

Băncile noastre în situația economică schimbată.

În discuțiile ivite la congresul funcționarilor de bancă români, dela 2 crt. și mai ales în expunerile prezidentului și ale referenților aceluia, s'a vorbit și de situația băncilor românești de aici. Fiind chestiunea funcționarilor de bancă în cea mai strânsă legătură cu aceea a băncilor, nici nu se putea trata una fără alta. Și dacă congresul funcționarilor, pe lângă decretarea înființării «*Uniunii funcționarilor de bancă români*», n'ar fi avut alt rezultat pozitiv, decât faptul, că a pus în discuție situația de azi și mai ales cea de mâine a băncilor noastre, ținerea lui ar fi fost și în acest caz pe deplin justificată. Căci este aproape de neînțeles, că conducătorii institutelor noastre de bani și în genere toți cei grupați în jurul acestora, dau azi așa de puțină atențiune acestei chestiuni.

Anii de războiu — se știe — au fost pentru băncile noastre românești de aici, ca aproape exclusiv institute de credit, ani de repaus. Debitorii vechi, mai ales buna clientelă țără-

niască, și-au achitat datoriile și aproape în aceeaș măsură s'au urcat la bănci depunerile spre fructificare. Iată două operațiuni pe cât de caracteristice în timpul războiului, pe atât de ciudate în ce privește rezultatul final. Imprumuturi nouă nu s'au dat, sau foarte puține, iar afaceri comerciale industriale etc. nu s'au făcut pentrucă... nu s'au putut face, sau n'a avut cine le face. Urmarea a fost aglomerarea de numerar, pela bănci, scăzut doar din când în când prin plasări, mai adeseori forțate, în împrumut de războiu ungar. Evident, că această situație pe cât de anormală, pe atât de insuportabilă pentru institutele noastre de bani, nu mai poate dăinui mult. A persista și mai departe în lăncezeala aceasta, așteptând vremurile de mai de mult, ar însemna compromiterea și la urmă ruina totală a singurei noastre organizațiuni economice avute, adică a instituției noastre de credit. De aceea, repetăm, ni se pare de neînțeles, că conducătorii băncilor noastre nu dau încă semn de viață și nu caută a se afla în situația schimbată de azi.

E adevărat, că Încrările cu organizarea noastră de stat în noile împrejurări create prin ruperea noastră de fosta Ungarie, reclmă multe puteri și dintre bărbații noștri mai de seamă de pe la bănci, dar credem, că aceasta nu poate scuză lăsarea și pe mai departe în păragiuire a instituției băncilor. E vorba doar de un capital național destul de însemnat, care nu produce azi nimic, sau aproape nimic și nu e permis să-l nesocotim și pe mai departe. Particularii, cari dispun de bani sunt în cea mai mare ferbere cum să se aranjeze pentru viitor, cum să-

și învârtească mai cu efect capitalurile spre a le fructifica și mai ales cum să și le plaseze în fața viitorului apropiat de muncă productivă.

Credem, că se impune în modul cel mai impetuos o eșire din rezervă a bancherilor noștri mai mari și mai mici, căci e păcat de orice clipă perdută în nelucrare și neorientare.

Dintre problemele cele mai ardente ce ar fi de rezolvit amintim următoarele:

Tranzarea definitivă, întru cât e posibilă, a afacerilor cu băncile din fosta Ungarie, cari nu cad în teritoriile alipite vechiului regat român. Aducerea acasă a valorilor aflătoare eventual acolo. Cernerea și prețuirea exactă a materialului de active în special a împrumuturilor restante și a efectelor de războiu. Aranjarea chestiilor cu funcționarii mobilizați, și cu avocații institutelor. Acestea clarificate, ar urma apoi chestiunea cea mai grea a consolidării băncilor mai mici și mai slăbuțe prin eventuale fuzionări potrivite cu institute mai mari și acomodarea acestora împrejurărilor create și celor ce se mai așteaptă.

Domnul Dominic Rațiu, cunoscutul nostru financiar practic a accentuat în vorbirea sa de deschidere a congresului funcționarilor necesitatea imperativă în viitor a specializării institutelor noastre de bani în bănci comerciale, industriale și agricole precum și aceea a dezvoltării sistematice și intențive a cooperativelor. Acestea vor fi chemate a lua locul multelor noastre băncuțe de pe sate, rămânând băncilor rolul de a financiariza întreprinderile mai mari comerciale — industriale și a alimenta creditul agricol în mare.

Suntem de perfect acord în privința aceasta cu dl Dominic Rațiu și de aceea dăm sfatul băncilor noastre să se acomodeze din bună vreme împrejurărilor, întărindu-se prin fuzionări și lăsându-se conduse numai de oameni specialiști, ca mâne să nu fie prea târziu.

Situația funcționarilor de bancă români.

— Referat la Congresul funcționarilor de bancă din 2 Martie 1919 st. n. de S. Roșca. —

Funcționarismul privat, din care fac parte și funcționarii de bancă, are până acum la noi Românii de dincoace de Carpați prea puțini reprezentanți și nici o organizare. Avem funcționari de bancă și câțiva funcționari pe la instituțiile noastre culturale; întreprinderi comerciale și industriale mai mari, la cari ar putea fi angajați mai mulți funcționari, nu avem.

Vorbind despre funcționarii de bancă, înainte de a schița situația acestora din trecut și prezent, se impune cred un răspuns precis la întrebarea, cari dintre angajații băncilor noastre se pot considera ca

funcționari de bancă? Cu aceasta trebuie să fim necondiționat în clar ca să precizăm astfel obiectul punctului 3 din programul primului nostru congres de azi. Dupăce în legile țării noastre de până ieri, pe baza cărora stăm încă și astăzi, nu e stabilită nici cvalificația și nici rostul și atribuțiunile funcționarilor de bancă, *ca atare*, rămâne ca acestea — pentru scopul și trebuințele noastre — să le stabilim noi acum. Eu cred că astăzi când ne-am întrunit aici toți câți am crezut și credem, că aparținem tagmei funcționarilor de bancă români, nu putem decât să-i primim de atare pe toți acei angajați azi permanent la bănci, cari fie în urma cvalificației lor teoretice obișnuite (absolvarea unei școale sup. sau academie de comerț) fie în urma praxeii în afaceri de bancă, *trăiesc din ocupația aceasta a lor ca profesioniști*.

Starea socială-culturală și materială a acestora ne preocupă așadară pe noi azi. Mă voiu mărgini numai la schițarea momentelor celor mai însemnate din viața noastră, căutând totuși să scot la iveală, după putință toate chestiunile de interes comun, cari reclamă o îndreptare sau schimbare. Voiu începe cu situațiunea noastră din punct de vedere social și cultural și anume atât în cercul restrâns al vieții noastre economice-financiare cât și în general în viața publică a poporului nostru.

Suntem o clasă tină de muncitori intelectuali cum tină este la noi și instituția băncilor însași. De abia avem 2—3 colegi eșiți la penzie cu anii compleți — să zicem 30 — de serviciu. Înainte de această cu 20 de ani eram cca 200, acum 10 ani 700 și azi suntem cca 1000 de funcționari de bancă români în ținuturile acestea, socotiți fiind aici toți angajații băncilor noastre de azi, deci nu numai profesioniștii. Propriu zis deci s'a creat clasa noastră de muncitori în restimpul celor 25—30 de ani din urmă. Situația în general vorbind a primilor funcționari de bancă români eră ca a oricăror începători, neclară și puțin băgată în seamă, cum, durere, este și astăzi aproape tot așa. Ne lipsește orice organizare conștie.

Am muncit și muncim și azi răsleț, socotind și înmulțind averile altora și năcazurile noastre, mulțămindu-ne până acum, numai cu a ne plânge între noi asupra sorții noastre, atunci când întâmplarea ne aduce la olaltă. În două rânduri până'acum am încercat, ce e drept, și o mișcare mai mare și mai conștie să ne organizăm, dar — nu impoartă din ce motive — lucrul a rămas baltă. S'au întâmplat aceste încercări în anii 1899—1900 și cu 10 ani mai târziu și la 1910. În treacăt fie zis la acest loc, încercăm acum iarăși după un interval de 10 ani din nou să ne strângem rândurile și sperăm că de astădată, a treiaoră, întocmai ca Feți-frumoșii din poveștile noastre, ne vom ajunge scopul.

Cari au fost urmările pe deoparte ale neprecizării prin lege a atribuțiilor și cvalificației noastre, pe de altă parte ale lipsei oricărei organizări între noi, urmările acestora, zic, le vedem și le simțim

cu toții. Nu cred să existe altă clasă de muncitori de orice fel — la noi și nici altundeva — care să fi fost relativ într-o astfel de măsură desconsiderată și usurpată ca și tocmai clasa funcționarilor de bancă români de aici. Cele mai pestrițe elemente au inundat birourile băncilor românești cu pregătirile cele mai diverse și fără nici o pregătire. Ba anomalia aceasta s'a început și să cultive poate și acum încă chiar și în școalele comerciale superioare și anume în felul, că știindu-se îndeobște ce carieră ușoară — mai bine zis, ușor de ajuns — este aceasta a noastră, în școalele comerciale își luau refugiu toți naufragiații altor școale și aici se fericiau. Acest lucru l-au observat și accentuat și profesori de ai singurei noastre școale com. române din Brașov. Să nu mi-se ia în nume de rău, că amintesc și acest lucru, dar am crezut și cred, că numai cunoscându-ne bine boala îi putem afla leacul de vindecare. În orice caz ceea ce vreau să accentuez este totuși mai ales faptul, că în cariera noastră se găsesc astăzi prea mulți usurpatori fără nici un titlu de drept, fără pregătire sau cu pregătiri și chiar ocupațiuni, pe lângă cea de bancă, care e secundară, cu totul tot străine de aceasta. Astfel avem azi la băncile noastre ca directori:

Cca 45 adv., 30 preoți, 10 notari, 10 economi jur. neisprăviți etc. 4 medici, 2 profesori, 2 poștari, 2 ofițeri, 1 inginer și 1 prefect, mai înainte avocat. Aceste date le-am cules la rezeală, dar sunt convins, că se găsesc de aceștia mai mulți. Or, nu va putea afirma nimeni că e bine așa, nici că nu s'ar fi putut și nu s'ar putea face aceasta altfel și anume așa cum e natural. Un cercetător obiectiv va găsi cu ușurință, că nu interesele propriu zise ale cutărei întreprinderi au cerut ca directorul ei să fie avocat sau preot. Dar destul atât! Să recunoaștem că acest lucru a putut fi trecut cu vederea sau poate chiar necesitat la început, când nu aveam oameni de specialitate în afaceri de bancă, dar azi în interesul acestora ca și al instituției băncilor însăși nu mai poate și nu mai trebuie suferit. Tineri cu școale comerciale îmbracă reverenda sau se dedică carierei militare, găsind la bănci locurile ocupate, băncile sunt necompetent și necorăspunzător servite, iar cariera funcționarilor de bancă se devalvează mereu prin licitare în jos a atâtor nechemați. Intre asemenea împrejurări evident că rolul nostru, al funcț. de bancă specialiști și profesioniști scade și mai mult cum scad și dispar cu vreme și ambițiile noastre cele mai frumoase de muncă productivă.

«Fiecare la locul său» fără nici o supărare și cu toții în bunăînțelegere să lucrăm spre binele comun, să ne fie lozinca cel puțin de aici înainte. Iar nepotismul cuibărit așa de bine pela noi precum și alte considerațiuni de felul acesta să le stărpim din rădăcină punând toți umărul. Aceasta o cere progresele și o cer în special la noi Românii zilele mari de refacere, prin cari trecem azi.

În legătură cu aceasta mai amintesc, că noi Românii din părțile acestea avem azi cca 150 bănci cu capitaluri proprii de cca K 50 milioane o avere națională însemnată pentru împrejurările noastre, în cari am trăit noi până eri. Ei bine! nu este așa de natural, ca aceasta avere strânsă cu mult necaz și multă muncă să se pună în mâinile celor mai chemați, celor anume pregătiți a o administra și înmulți. Căci să mi se permită constatarea, de sigur nu nouă, că pe când direcțiunile băncilor sunt după formă și lege administratorii acelor averi, pe atunci funcționarii trebuie să fie sufletul întreprinderii și de munca priceperea și cinstea acestora depinde în primul rând rezultatul afacerii. Și apropo! Fiind aici vorbă de direcțiunile băncilor, ca legali administratori ai acestora fie mi permis să amintesc și aceea, că atât prestigiul și interesul nostru particular al funcționarilor cât și mai ales interesul instituției băncilor însăși pretinde și aici o reformă corespunzătoare timpului de azi. Pentru ca direcțiunile să se poată achita cum se cuvine de rolul lor fixat în paragrafii de lege, se cere ca cel puțin o parte din membrii acelor să fie oameni de specialitate, cu pregătiri speciale economice financiare. Nu este de ajuns nici cinstea nici averea ce-o reprezintă singuraticii membrii ai direcțiunii, ca banca să fie și să prospereze ca un organism viu, conștiu de chemarea sa. Un exemplu clasic care sprijinește această afirmare avem chiar acum în situația dată după războiul mondial. Nu vreau să susțin, că chiar numai din motivul de mai sus au ajuns băncile noastre la starea de inerție de azi, dar citez să afirm, că lipsa de oameni specialiști în direcțiunile băncilor și rolul redus ca factori conducători al funcț. specialiști au contribuit în foarte mare măsură la aceasta. N'au ținut cont de schimbările produse prin starea de război în viața economică internă și acum, membrii multor direcțiuni văd scăparea numai în reducerea regiilor prin reducerea numărului funcționarilor. Deci tot hoțul de păgubaș trage scurta, cum e vorba.

Tot astfel stă lucru și cu comitetele de supraveghiere. Cine-a avut dintre noi ocazia să asiste la revisiuni făcute de comitetele noastre de supraveghiere-tip. s'a putut convinge ce rol secundar, aproape ridicol, au acestea în realitate. Cauza este aceeași și anume lipsa de oameni pricepători ca membrii ai organelor de control.

Repet deci, că se impune în mod prea natural ca atât în direcțiunile băncilor cât și în comitetele de control ale acestora să fie aleși și oameni specialiști resp. să fie normat prin lege, că între membrii acestor corporațiuni trebuie să fie și un număr corespunzător de specialiști, oameni cu cunoștințe teoretice și practice de bancă.

(Va urma).

Un interview german.

Zilnic citește omul fasionări de vinovat, mărturisiri și recunoașterea păcatelor, din partea bărbaților germani, cu poziții sociale înalte. Acum mulți se lapădă de guvernul, care a făcut resp. a purtat războiul.

Astfel Rathenau, directorul «Companiei generale de electricitate», un mare industriaș (avea angajați 70,000 de lucrători), a acordat ziarului «New-York-Herald» un interview, asupra situației economice a Germaniei, descriind-o în cele mai întunecate colori.

Cu toate că suntem aplicați să recunoaștem situația umilită de stat învins a Germaniei, lamentările și strigătele ei de alarmă ce le auzim zilnic prin presa europeană suntem convingși, că au tendința principală de a provoca milă și de a înmuia inima judecătorilor, cari chiar acum vor aduce la Paris sentința asupra Germaniei vinovate.

Rathenau, zice că «vina cea mare a poporului german a fost ca a crezut orbește toate minciunile guvernului; poporul german este lipsit de orice inițiativă politică»(?). La aceste afirmațiuni despre cari se poate discuta, mai bine se poate răspunde cu cuvintele englezului Smiles, care zice într'o scriere a sa, că fiecare popor e vrednic de guvernul ce-l are.

La alt loc Rathenau zice: «Economia noastră (germană) națională variază anual între 6 și 7 miliarde mărci. Despăgubirile, care vor trebui plătite însă, ne vor absorbi toate economiile și ne vor nimici orice manifestație industrială. Ruina o să ne forțeze (pe Germani) deci, să emigrăm în America de sud, în extremul Orient sau în Rusia. Această emigrație germană, cea mai mare, din câte au fost înregistrate în istorie, va avea ca urmare balcanizarea întregii Europi(?). Disparația Germaniei, ca putere mare, va fi o nenorocire istorică (!), fiindcă mai curând ori mai târziu puterile orientale vor asaltă națiunile civilizate din Occident» (!).

Nici la un caz nu bagatelizăm rolul economic însemnat, pe care l-a avut Germania în piața universală, — și ne dăm foarte bine sama de sensibilitatea organismului economic modern universal, atât de complicat; cu toate acestea declarațiile de mai sus le taxăm de exagerări tendențioase. Că ungurii vor fi siliți să ia lumea în cap, mai ușor o credem, dar despre Germani nu o putem presupune. Dar vor emigra ei mai mulți, ca înainte de războiu, căci de-o parte trebuie să-și ispășiască păcatele, iar de alta, în lumea nouă, vor fi simțind lipsa unei primeniri sufletești, pe care nu vor putea-o face în atmosfera păcatelor vechi.

Avem toată încrederea în capetele luminate, cari chiar acum urzesc viitorul mai bun al omenimii, — la congresul de pace, și în cultura romană, care și cu ocaziunea conflictului european recent,

s'a adevărit de mai temeinică, mai reală și mai co-răspunșătoare recerințelor vieții de toate zilele.

Di Rathenau cerșește numai niște circumstanțe atenuante pentru poporul său; expunerile sale deși cuprind mult adevăr, sunt mai mult tendențioase, decât obiective.

Situația alimentară.

— Dela biroul presei. —

Pentru întreg teritoriul ocupat au fost stabilite prețurile maxime. Unde nu sunt încă date publicității, s'a dispus să se publice în timpul cel mai scurt.

Sau luat măsurile necesare pentru ca prevederea populației cu articole de alimentație de prima necesitate să nu sufere nici o daună, chiar și atunci dacă în urma fixării prețurilor maxime ar dispărea unii articoli din piață.

Situația alimentară este, din primul moment de când C. D. R. a preluat guvernarea teritoriilor unite cu România, gravă.

Sunt factori importanți în viața statului nostru, a căror prevedere cu alimente este o datorie primaordinară a C. D. R.

Așa spre pildă asigurarea hranei de toate zilele pentru armata de ocupație. Tot astfel este a se considera îngrijirea cu alimente a armatei teritoriale și a jandarmeriei, ne mai amintind formațiunile nici ocazionale, apoi prevederea muncitorimei dela mine și diferite îndeprinderi ale căror număr trece peste 200.000 precum și a întregului aparat personal dela Căile ferate, formează una dintre cele mai grele probleme de alimentație.

Dacă mai ținem seama și de lipsurile mari ale orașelor, avizate la alimentarea publică e clar tabloul situației schițat prin datele de mai sus.

Când a preluat C. D. puterea publică a avut la dispoziție 10 (zece) vagoane de făină. De sine se înțelege, că s'a recurs în grabă la măsuri extraordinare, dar potrivite pentru asigurarea mersului normal al alimentației, mai ales, că rezervele adunate au fost consumate. Cvantul lunar, care trebuia să fie pus la dispoziția celor avizați la sprijin se urcă la 500 vagoane de făină.

Până acum ne puteam împlini datoria noastră grea impusă de împrejurări, multămită numai bunăvoinței cetățenilor și hărniciei comisarilor de alimentație. Suntem siguri că publicul mare înțelege situația gravă în care ne aflăm și că ne va da tot concursul său, într'u învingerea greutăților, cari se ivesc.

În timpul cel mai scurt se vor contingentă după localități superplusul articolilor. Intrucât cetățenii singuratici vor încercă a eluda această dispoziție corectă și utilă, după părerile noastre, vom fi siliți să pășim la recvirarea cu forța — după ce va trece termenul fixat pentru predarea prisosului.

Facem atențiuni toți locuitori, că nu vom suferi nici o contravenție și vomă proced cu toată energia

împotriva acelor, cari ar cuteză să ne pună piedeci, folosindu-se de situația gravă în care ne aflăm și vom stărpî fără cruțare pe toți speculanții cu alimente și articlii de prima necesitate, fără considerare la alte interese secundare.

Conscrierea cailor erariali.

Dela comandamentul teritorial A. B. U. primim spre publicare următoarele:

Din raportul comisiilor de remontă reiese, că mulți deținătorii de cai erariali nu se prezintă la conscrierile ordonate din partea Comandamentului teritorial A. B. U.

Mulți sunt de credință, că caii aceștia dați în folosință sunt proprietatea lor și deci pot dispune de ei în liberă voie.

Tot așa sosesc rapoarte, că unele legiuni, fără nici o autorizație au vândut caii aceștia erariali în licitație publică.

Se aduce deci din nou tuturor interesaiilor la cunoștință, că Cons. Dirigent consideră întreg materialul de proveniență militară și civil erarială ca proprietatea statului român și oprește orice cumpărare, ori vânzare a ori cărui fel de material erarial. Prin urmare au să fie prezentați.

1. Acei cai, a căror bilete de vite s'a extradat sau s'a transcris începând din Noemvrie 1918 fie chiar pe baza unui document de vânzare, provăzut cu sigil oficios a unei autorități militare austro-ung. sau germane. Comisiile de remontă vor decide, cu ajutorul factorilor competenți, că acești cai sunt de proveniență militară sau nu.

2. Caii de proveniență militară, despre cari nu se predă nici un document — găsiți, prinși în drum etc.

Acei particulari cari nu se vor supune acestui ordin vor fi, pe lângă confiscarea cailor fără de nici o despăgubire, pedepsiți cu închisoare și cu amendă în bani până la 10,000 cor.

Totodată se aduce la cunoștință, că caii asentați vor fi numai în parte chemați și într'un număr restrâns luându-se în considerare, în cât se poate lipsese poporului de a-și putea face lucrările de primăvară. Celor ce li se vor chema caii, vor primi o despăgubire pentru întreținerea lor în zilele de iarnă și anume: de fiecare cal chemat până la finea lui Februarie 500 coroane, pentru cei chemați până la finea lui Martie 700 cor. și cei luați până la finea Aprilie 900 cor.

Sibiiu, 2 Martie 1919.

Pentru Șef: *Papp*,
general de brigadă.

CRONICĂ.

Imprumutul național. Nu ca reclamă pentru Imprumutul național al Ardealului, în bonuri de tezaur de 5% garantat de Statul român, ci din interesul ce-l purtăm băncilor românești, sfătuim cu toată sinceritatea pe conducătorii băncilor noastre să se ușureze de balastul coroanelor ungare, de numerarul inert ce-l au, semnând cât pot de mult la «*cel dintâi împrumut de stat român al Ardealului*». Cei ce nu vor vedea în acest împrumut o plasare rentabilă și cuminte de bani, aceia, nu numai ca români, dar mai ales ca oameni de afaceri nu sunt la locul lor.

La «Albina» Sibiiu s'a semnat până azi Cor. 2.700,000.—.

† **George Pop de Băsești** neînfrântul luptător și tipicul reprezentant al luptelor politice pentru desrobirea Românilor de dincoace de Carpați, nu mai este între cei vii. S'a stâns la 23 Febr. a. c. în etate de 84 de ani în bubuitul tunurilor și al mitralierelor, cari i-au fost muzica de îngropare, ca unui adevărat erou național. Memoria marelui român va rămânea legendară, în inima noastră a tuturor și se va perpetua din veac în veac.

Defunctul a avut un rol tot așa de important și în viața economică a poporului nostru și în special la înființarea și dezvoltarea institutelor noastre financiare. A fost mult timp membru în direcțiunea «Albinei» și a altor institute de bani de ale noastre. A fondat însuși și a condus până la moartea sa, ca prezident al direcțiunii, banca «Codreana» din Băsești.

Ca încoronare a muncii sale frumoase și desinteresate în interesul neamului, George Pop de Băsești și-a lăsat averea sa însemnată — peste 1 mil. de cor. — pentru înființarea și susținerea unei școli agricole pentru țărani la moșia sa din Băsești.

† **Ioan Buzea** fost membru în direcțiune și casar al institutului de credit și economii «Economia» din Cohalm a decedat la 24 Febr. a. c. în etate de 74 ani.

Aviz. Dela Consiliul Dirigent Român, Resortul internelor se aduce la cunoștință că pentru deplasarea refugiaților s'a înființat la resortul internelor str. Cisnădiei Nr. 4 etajul 2 ușa 103 Biroul refugiaților, unde se vor prezenta toți refugiații.

Aparatul pentru calcularea automată a intereselor «Simtion», e cunoscut cetitorilor noștri de mai înainte. Acest ingenios aparat, pentru care inventatorul a primit deja brevete din România, Austria, Germania, Belgia, Franța și Anglia, și e insinuat spre brevetare și în statele unite ale Americii, este pe cale a ajunge cât mai curând la dispoziția publicului

mare. Avantajele extraordinare ale aparatului au fost încă înaintea războiului demonstrate la Camera de comerț și industrie din București și înaintea mai multor specialiști de acolo, cu perfecte rezultate. Erumperea războiului mondial a împiedecat atunci valorizarea aparatului.

Cu ocazia congresului funcționarilor de bancă din 2 crt. s'au făcut din nou demonstrații cu aparatul construit de mai înainte ca model și cei de față — toți specialiști și în situație a-l judecă — s'au convins de marile înlesniri, iuțiala și exactitatea ce o oferă la calcularea de interese.

«Albina» folosește deja de 6 ani aparatul model la calcularea intereselor de depuneri etc. crușând munca a doi trei funcționari.

Un entusiast admirator al invenției, însuși funcționar de bancă, a cumpărat-o acum dela inventator și a dat-o deja în lucrare (fabricare).

Pe cât aflăm prețul, cu care se va pune aparatul în vânzare, va fi foarte modest față cu avantajele ce le oferă.

Eventuale prenotări informațiuni etc. să se adreseze dlui T. R. Popescu funcționar la «Albina» Sibiiu.

*

Cassele de asigurare muncitorești. În zilele trecute s'a ținut în Sibiiu o anchetă a directorilor Caselor de asigurare muncitorească, pentru a discuta asupra funcționării și nevoilor acestor instituțiuni. La invitarea șefului Resortului de Ocrotiri Sociale s'au prezentat reprezentanții Caselor cercuale, caselor de întreprindere precum și comisarul oficiului Ocrotirii de războiu, în număr de 15 persoane.

Raportând în parte fiecare reprezentant despre situația obvenită în urma evenimentelor politice s'a constatat în general necesitatea înființării unei centrale Regnicolară a caselor muncitorești pentru a prelua funcțiunea Centralei din Budapesta, care deși încasase dela Cassele cercuale taxele asigurării contra accidentelor, deneagă permanent trimiterea ajutoarelor regulamentare, condiționându-le și mai departe de executarea controlului. Urmarea a fost stărnirea plătirii premiilor de accidente.

În schimbul de idei csre a urmat, s'a mai relevat aproape unanim necesitatea statificării Caselor ale întreprinderilor particulare, definitivarea funcționarilor, precum și autorizarea, ba chiar îndatorirea medicilor comunali și cercuali, de a da ajutor sanitar Caselor în cazul când nu dispun de post sistematizat de medic.

Reprezentantul oficiului pentru Ocrotiri de războiu a constatat multele abuzuri cu fondurile înființate pentru ajutorarea invalizilor, văduvelor și orfanilor de războiu. Propune un control cât mai sever asupra acestor fundațiuni și colecte precum și o nouă conscriere acelor avizați. Cere autonomie cât mai largă pe seama organelor îndreptățite a împărți ajutoare.

După dezbateri s'a ajuns la concluzia să se înființeze în Sibiiu centrala caselor muncitorești și să se plătească din rezerve proprii premiile celor îndreptății din cauze de accident, casele cercuale cari nu dispun de rezerve proprii indestulitoare urmând a fi subvenționate.

S'a relevat unanim necesitatea reluării comunicației regulate a poștelor și trenurilor, fiind aceasta o condiție principală pentru funcționarea caselor.

S'a propus și primit a produce legătură între casele muncitorești și oficiile de ocrotiri de războiu, cele dintâi având a statori gradul de invaliditate și a mijloci plătirii taxelor.

BIBLIOGRAFIE.

Anuarul Băncilor române pe 1919 Anul XX. Redactor: *Constantin Popp*. Editura «Solidarității». Sibiiu. Tiparul Tipografiei Arhidiecezane 1918. Prețul K 10.

Cunoscutul șematism al institutelor noastre financiare a apărut zilele trecute în extensiune de 8 coale.

Conține datele privitoare la firma, anul fondării, capital social, prețul acțiilor, dividendă, prescripțiunea cupoanelor, dreptul de votare, firmarea, direcțiunea, comitetul de supraveghiere și funcționari, apoi bilanțul și contul profit și pierdere pe 1917, distribuirea profitului net și a cotei de binefacere dela 113 bănci, ca societăți pe acții, 23 însoțiri și 7 alte întreprinderi. Apoi datele privitoare la «Banca generală de asigurare» și la «Solidaritatea», precum și la băncile revizuite în 1918 prin revizori experți. În fine o tabelă a dividendei băncilor române pe 1917 și o cheie pentru bilanț: un mic dicționar german și maghiar.

„SEBEȘANA“,

institut de credit și econ., soc. pe acții în Sebeșul-săsesc.

Aviz.

Avem onoarea a aduce la cunoștința onor. deponenți, că institutul nostru, începând cu 1 Aprilie st. n. 1919 reduce etalonul de interese la toate depunerile vechi la 3%. Darea o plătește institutul.

Sebeșul-săsesc, la 20 Februarie 1919.

„POPORUL”. institut de credit și cassă de schimb, societate pe acții în Săliște.

CONVOCARE.

P. T. Domnii acționari ai institutului de credit și cassă de schimb «POPORUL», societate pe acții, se convoacă la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 17/30 Martie 1919, la 2 ore p. m., în sala școlii gr.-ort. din loc, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea adunării, constatarea acționarilor prezenți și a voturilor.
2. Raportul direcțiunii.
3. Prezentarea bilanțului pe anul 1918, raportul comitetului de supraveghiere și darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Impărțirea profitului curat.
5. Votarea regulamentului de serviciu, de salarizare și împărțirea agendelor de birou.
6. Intregirea membrilor direcțiunii prin alegere.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare cu vot decisiv, au să depună acțiunile eventuale documentele de plenipotență la cassa institutului nostru cel puțin cu 48 ore înainte de deschiderea adunării (§ 17 din statute).

Pentru cazul, că numărul acționarilor și al acțiunilor depuse nu ar fi suficient pentru aducere de concluze valide, prin aceasta se convoacă o altă adunare generală pentru ziua de 25 Martie (7 Aprilie) 1919 tot la orele 2 în sala școlii gr.-ort. din loc cu aceeași ordine de zi, când se vor aduce concluze valide fără considerare la numărul acționarilor, al acțiunilor reprezentate și a voturilor.

Săliște, la 19 Februarie 1919.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1918.		Pasiva.	
		K	f		K f
Bani în numărar	41,137.61			Capital	160,000.—
Bani depuși la cassa de păst. ung.	16,698.70	57,836.31		Fond de rezervă	35,000.—
Monete străine		108,640.13		Fond special de rezervă	6,006.12
Acții dela bănci	3,950.—			Fondul diferenței de curs	406.—
Efecte de stat	84,588.—	88,538.—		Depuneri spre fructificare	809,783.01
Mobilier	300.—			Dividendă neridicată	4,219.—
Amortizat	300.—			Diverși creditori	4,900.14
Imobiliu, casele institutului	19,000.—			Interese transitorii anticipative	336.36
Amortizat	1,000.—	18,000.—		Profit transpus din 1917	1,321.27
Credite cambiale		114,740.52		Profit din anul 1918	25,304.51
Credite pe ipotecă		88,440.57			26,625.78
Credite în Cont-Curent		562,266.34			
Credite personale		8,814.54			
		1,047,276.41			1,047,276.41

Eșite.		Contul Profit și Perdere.		Întrate.	
		K	f		K f
Interese după depuneri spre fructificare	24,569.82			Interese dela credite cambiale	12,446.62
10% dare după interese de depuneri	2,456.99			Interese dela credite în Cont-Curent	23,695.84
Spese, încălzit, luminat, porto, registre etc.	3,071.86			Interese dela credite personale	962.11
Salare	7,761.63			Interese după efecte și acții	5,284.30
Dare directă		668.95		Interese după credite ipotecare	15,447.54
Amortizări din mobilier	300.—			Proviziuni și alte venituri	57,836.41
Amortizări din casele institutului	1,000.—	1,300.—		Profit curat la monete	1,529.84
Mărci de prezență		286.—		Profit transpus din anul 1917	6,053.51
Profit transpus din 1917	1,321.27				1,321.27
Profit din anul 1918	25,304.51	26,625.78			
		66,741.03			66,741.03

Săliște, la 31 Decembrie 1918.

Iosif Sârbu m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Nicolae Petra m. p., prezident.
Ioan Barbu m. p.

Nicolae Soră m. p., cassar.
Ilie Mărtin m. p.

Ioan Bratu m. p.
Dumitru I. Comșa m. p.
Nicolae Lupăș m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare ale societății.

Săliște, la 19 Februarie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Nicolae Oprean m. p., prezident.

Daniil Moisin m. p.

Daniil Bârsan m. p.

Constantin Țintea m. p.

„BANATUL“, institut de credit și economii, societate pe acții în Lugos.

CONVOACARE.

Onorații acționari ai institutului de credit și economii «BANATUL», societate pe acții, se convoacă și sunt rugați a participa la

a IX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în localul institutului la 5 Aprilie st. n. 1919, la 10 ore înainte de amiazi, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul direcțiunii despre gestiunea anului 1918.
2. Raportul comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1918.
3. Prezentarea încheierii socoților anului 1918, stabilirea bilanțului, contului Profit și Perdere și aducerea decisului referitor la profitul de Cor. 12,908.72.
4. Votarea absoluturului legal direcțiunii și comitetului de supraveghiere pe anul 1918.
5. Alegerea unui membru în direcțiune pe 6 ani.
6. Eventuale propuneri.

În atențiunea dlor acționari! La adunarea generală numai acei acționari pot lua parte, cari cel puțin cu 6 luni mai înainte au fost înțroduși în registrul acționarilor dela institut și cari înainte de deschiderea adunării și-au depus acțiunile scrise pe numele lor sau acelora, pe cari îi reprezintă dimpreună cu plenipotențele la cassa institutului ori la alt loc designat de direcțiune (§ 12 din statute).

Asupra propunerilor adunarea generală numai în acel caz decide, dacă respectivul acționar și-a înaintat propunerea în scris direcțiunii cu 5 zile înainte de ținerea adunării generale (§ 22 alin. h).

Domnii acționari pot să-și depună acțiunile dimpreună cu dovezile de plenipotență și la institutul «Timișiana» din Timișoara până la 3 Aprilie st. n. la amiazi.

Lugos, din ședința direcțiunii ținută la 3 Februarie st. n. 1919.

Direcțiunea.

Activa — Vagyon.	Contul Bilanț la 31 Dec. 1918. — Mérleg-számla 1917. dec. 31-én.	Pasiva — Teher.	
	K f	K f	
Cassa în număr — Kézpénz	50,517.93	Capital social — Részvénytőke	166,500.—
Cambii de bancă — Bankszerű váltók 39,416.—		Fond de rezervă general — Általános tartalékalap	14,361.73
Cambii hipot. — Jelzálog. bizt. váltók 97,688.—	137,104.—	Depuneri spre fructificare — Takarékk betétek	60,919.99
Cont-curent — Folyó számla	62,001.54	Interese transitoare la cambii de bancă	
Efecte proprii — Saját értékpapírok	1,900.—	— Átm. kam. bankszerű váltóknál	102.20
Mobiliar — Butorérték	2,000.—	Interese transitoare la cambii hipotec.	
Diverse — Különbéle számla	1,682.87	— Átm. kam. jelz. biztosított váltóknál	413.70
		Venit curat — Tiszta nyereség	12,908.72
	255,206.34		255,206.34

Spese — Kiadás.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszteség-számla.	Venite — Bevétel.	
	K f	K f	
Interese la depuneri spre fructificare — Takarékk betéti kamatok	2,482.15	Interese dela cambii de bancă — Bankszerű váltók utáni kamatok	5,881.17
Contribuție după interese la dep. spre fruct. — Tőkekamat és járadékadó	248.20	Interese dela cambii hipotecate — Jelzálogilag biztos. váltók utáni kamatok	13,680.86
Contribuție erarială și comunală — Állami és községi adó	2,500.—	Provizinni — Jutalék	6,522.81
Salare — Fizetések	4,700.—		
Marce de prezență — Jelenleti díjak	984.—		
Spese de cancelarie — Irodai költségek	1,581.77		
Chirie — Házbér	500.—		
Porto — Postabér	180.—		
Venit curat — Tiszta nyereség	12,908.72		
	26,084.84		26,084.84

Lugos, la 31 Decembrie 1918. — Lugos, 1918. évi december hó 31-én.

Vichentie Nichici m. p.,
director executiv — vezérigazgató.

Lucia Bobora m. p.,
contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Pepa m. p., preș. — elnök. Nicolae Martinovici m. p. Vichentie Nichici m. p. Holzmann József m. p.
Dr. Aurel Valean m. p. Teodor Creciu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere censurând prezentul bilanț, contul profit și pierdere și confruntându-le cu cărțile principale și auxiliare în bună regulă purtate, le-am aflat cu acelea în deplină consonanță și exacte. — Alulirott felügyelő bizottság a jelen mérleg-, nyereség- és veszteség-számlát a rendesen vezetett fő- és segédkönyvekkel összehasonlítván, azokkal mindenben megegyezőnek és helyesnek találta.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Ioan Harambașa m. p., Dr. Cornel Antal m. p. Dr. Nicolae Proștean m. p. Dr. Ioan Jucu m. p.
prezident — elnök.

„MINERVA”, institut de credit și economii, societate acționară, Beclean.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Minerva», societate acționară în Beclean, sunt invitați prin aceasta, în înțelesul §-lui 15 din statutele societății, la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Beclean, Mercuri, în 26 Martie 1919, la 2 ore p. m., în localitatea institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere, stabilirea Bilanțului, împărțirea profitului curat și darea absolutului.
3. Alegerea unui membru în direcțiune.
4. Alegerea alor doi membri în comitetul de revizie.
5. Stabilirea competențelor și speselor de călătorie a membrilor direcțiunii și comitetului de supraveghiere (conform §-lui 28 lit. d) din statute).
6. Închiderea adunării.

La adunarea generală au drept a lua parte cu vot decisiv acei acționari, cari sunt înduși în registrul acționarilor cel puțin cu 3 luni înainte de adunare și cari depun acțiunile originale, dimpreună cu plenipotențele cu 3 zile mai înainte de cassa institutului, sau la cassa ori cărui institut membru a «Solidarității». — Imprejurarea aceasta este a se legitima cu 3 zile mai înainte de adunarea generală, când au a se trimite și plenipotențele, eventual a se înștiința direcțiunea, că prin cine să vor reprezenta acțiunile acelea la adunare. Cele depuse eventual insinuate după acest termen nu au vot decisiv.

Direcțiunea.

ACTIVA.		Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1918.		PASIVA.	
		K	f		
Cassa în numărar		34,214	18	Capital societar	100,000—
Depuneri proprii		126,070	10	Fond general de rezervă	13,619·63
Imprum. cambiale cu cavenți și hipot.	209,330—			de pierdere	4,122—
Imprumuturi pe oblig. hipotecare	8,624—	217,954	—	de edificare	1,300—
Efecte		5,229	74	de binefacere	848·94
Realități		5,600	—	Depuneri spre fructificare	
Proteste	26—			Depozite de cassă	25,456·58
Anticipațiuni	1,303·80	1,329	80	Diverse conturi creditoare	1,471·03
Mobilier după amortizare		300	—	Bănci	136—
				Dividendă neridicată	2,030—
				Interese transitoare la escont	2,990·30
				Interese transitoare la hipotecă	11·84
				Profit transpus din 1917	2,000—
				Profit curat	8,848·71
		390,697	82		10,848·71
					390,697·82

DEBIT.		Contul Profit și Perdere.		CREDIT.	
		K	f		
Interese de depuneri		6,295	15	Interese de escont și cambii hipot.	16,821·09
Salare		3,572	96	Interese de obligațiuni hipotecare	347·16
Relut de cuartir		350	—	Interese după depuneri proprii	4,848·48
Marce de prezență		676	—	Venite după realități	360—
Chirie		720	—	Proviziuni	2,959·16
Spese de birou	1,114·92			Profit transpus din 1917	2,000—
Porto	25·14	1,140	06		
Contribuție directă și comunală	2,003·49				
10% dare după interesele de depuneri	629·52	2,633	01		
Amortizări		1,100	—		
Profit transpus din 1917	2,000—				
Profit curat	8,848·71	10,848	71		
		27,335	89		27,335·89

Beclean, la 31 Decemvrie 1918.

Pentru contabilitate: Valeriu Baciu m. p.

DIRECȚIUNEA:

Valeriu Vertic m. p., președ. Ioan Rebrean m. p., vice-președ. Dr. Iulian Chitul m. p. Dr. Ioan Prodan m. p.
Pompeiu Făgărășianu m. p. Mihail Baciu m. p. Dr. Octaviu Pavelea m. p. Ioan Nagy m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu regiștrele institutului.

George Curtean m. p., prezident.

Augustin Cheresteșiu m. p.

Gregoriu Sândeian m. p.

„GEOGEANA”, institut de credit și economii, societate pe acții în Geoagiu.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «GEOGEANA», societate pe acții în Geoagiu, se convoacă prin aceasta la

a XIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține *Mercuri, în 26 Martie n. 1919, la 10 ore a. m.*, în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Prezentarea:
 - a) raportului direcțiunii și bilanțului anual;
 - b) raportului comitetului de revizie.
3. Decidere asupra rapoartelor, stabilirea bilanțului, împărțirea profitului și votarea absoluturului.
4. Alegerea alor 3 membri în direcțiune cu mandat pe 3 ani și a unui membru în comitetul de revizie.
5. Eventuale propuneri, intrate conform statutelor.
6. Alegerea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Pentru cazul, că la adunare nu s'ar prezenta numărul de acționari cerut de §-ul 24 din statute, adunarea generală se va ține în *12 Aprilie n. 1919*, la locul și ora indicată.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare, în persoană ori prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și documentele de plenipotențiere, cel puțin cu 24 ore înainte de adunare la casa institutului în Geoagiu, sau la «Ardeleana» în Orăștie.

Geoagiu, la 26 Februarie 1919.

Direcțiunea.

Activa.	Contul Bilanț la 31 Decembrie 1918.		Pasiva.		
	K	f			
Numărar în cassa	19,750	44	Capital societar	80,000	—
Cheque la banca poștelor ungare	1,593	93	Fond general de rezervă	25,986	96
Efecte	182,959	—	Depuneri	445,481	84
amortizare	1,959	—	Conturi-Curente creditoare	36,648	06
Casele institutului	31,000	—	Depozite	3,528	25
Alte imobiliti	30,000	—	Dividendă nereclamată	1,345	—
Cambii	82,399	10	Interese transitoare	1,622	—
Cambii cu acop. hipotecară	171,468	—	Sald ca profit	6,120	68
Magazin	21,700	—			
Conturi-Curente debitoare	60,001	32			
Avansuri	1,820	—			
	600,732	79			
				600,732	79

Debit.	Contul Profit și Pierdere.		Credit.		
	K	f			
Interese la depuneri	14,334	80	Interese la escont	23,629	80
10% dare	1,433	48	Interese de efecte	6,371	75
Dări erariale și comunale	2,357	90	Provizțiuni și alte taxe	1,506	41
Salarii	5,815	—	Venite dela cereale	974	43
Spese de regie, porto	2,181	53	Venite dela imobiliti	1,720	—
Amortizări	1,959	—			
Sald ca profit	6,120	68			
	34,202	39			
				34,202	39

Geoagiu, la 31 Decembrie 1918.

I. Popovici m. p.,
director executiv.

Gavril Todica m. p.,
contabil.

MEMBRI DIRECȚIUNII:

Dr. Vlad m. p., preș. N. Todea m. p., vice-preș, Iosif Indreș m. p. Ios. Bogdan m. p.
Dr. Margita m. p. I. Armean m. p. P. Lula m. p.

Conturile prezente le-am revizuit și aflat în concordanță cu registrele.

Geoagiu, la 26 Februarie 1919.

MEMBRI COMITETULUI DE REVIZIE:

Ariton Migia m. p. Sever A. Pecurariu m. p. D. Secărea m. p. Simion Filimonescu m. p.

„SEBEȘANA”, institut de credit și economii, societate pe acții în Sebeșul-săsesc.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «SEBEȘANA», societate pe acții în Sebeșul-săsesc, sunt invitați la

a XXXI-a adunare generală ordinară,

ce se va ține la 27 Martie st. n., 1919 la 2 ore d. a., în localul institutului din Sebeș cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
2. Aprobarea bilanțului și darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
3. Impărțirea profitului curat.
4. Fuzionarea cu institutul de credit și economii «Agricola», societate pe acții din Sebeșul-săsesc.
5. Abzicerea direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
6. Schimbarea statutelor.
7. Urcarea capitalului societar și satorirea prospectului de emisiune.
8. Alegerea membrilor noi în direcțiune și comitetul de supraveghiere, conform statutelor schimbate.
9. Satorirea prețului marcelor de prezență pe noul an de gestiune 1919.
10. Eventuale propuneri intrate conform statutelor.

Domnii acționari, cari voiesc să participe la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați să-și depune acțiile și plenipotențele la cassa institutului (cf. §§. 23 și 24 din statute) până în 26 Martie st. n. la orele 5 p. m.

Acțiile se pot depune și la alte institute aparținătoare «Solidarității», precum și la «Administrația centrală capitalară» din Blaj până în 20 Martie st. n., iar reversele sunt a se înainta până în 26 Martie st. n. la cassa institutului din Sebeșul-săsesc. Sebeșul-săsesc, la 20 Februarie 1919.

Direcțiunea.

Activa.	Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1918.		Pasiva.	
	K	f		
Numărar	44,980	—	Capital societar	200,000
Bon în Giro-Conto. la Banca A.-Ung.	5,265	85	Fond de rezervă	173,204
Cambii de bancă	264,982	—	Fond special de rezervă	726
Cambii cu acoperire ipotecară	151,202	—	Fond de zidire	5,233
Imprumuturi ipotecare	217,241	24	Fond cultural «Sebeșana»	1,000
Casele institutului	120,063	53	Fond de pensiune	46,144
Efecte	329,620	—	Scop filantropic	874
Realități	1,006	57	Depuneri	1,573,712
Cont-Curent	855,221	55	Dividendă neridicată	3,548
Diverse	36,054	40	Tantiemă neridicată	229
	2,026,237	14	Interese transitoare anticipate	7,016
			Profit curat	14,547
				2,026,237

Spese.	Contul Profit și Perderi.		Venite.	
	K	f		
Interese de depuneri	54,628	76	Interese dela escont	19,729
Interesele fondului de rezervă	6,721	03	Interese dela cambii cu acoperire ipotecară	15,824
Interesele fondului de pensiuni	2,732	07	Interese dela împrumuturi ipotecare	17,025
Spese:			Interese dela Cont-Curent	30,881
Salare	13,153	52	Interese dela efecte	15,204
Relut de cvartir	1,660	—	Venite dela casele institutului	6,200
Adaus de scumpete	2,778	20	Venite dela realități	2,163
Spese generale	5,341	27	Proviziuni	6,202
Marce de prezență		750		
Contribuție	5,455	—		
Dare după interese de depuneri	5,462	87		
Profit curat	14,547	08		
	113,229	80		
				113,228

Sebeșul-săsesc, la 31 Decemvrie 1918.

Dr. Elekeș m. p.,
director executiv.

Aurel Bojiția m. p.,
cassar.

Iosif Goia m. p.,
contabil.

DIRECȚIUNEA:

Ioan Dregan m. p., președinte.

Dr. Ioan Elekeș m. p.

Victor Săbăduș m. p.

Dr. Sebastian Stanca m. p.

Vasilie Vasilca m. p.

George Goția m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine și exacte.

Sebeșul-săsesc, la 9 Februarie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Dăminic Rațiu m. p., președinte.

Ioan Pavel m. p.

Ioan Crișan m. p.

„AGRICOLA“, bancă populară, societate pe acții în Sebeșul-săsesc.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai «Agricolei», bancă populară, societate pe acții în Sebeșul-săsesc, se convoacă la

a X-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 27 Martie a. c., la orele 11 a. m., în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere pe anul de gestiune 1918.
3. Stabilirea bilanțului, distribuirea profitului și votarea absoluturului pe anul 1918.
4. Stabilirea prețului marcelor de prezență pe anul 1919.
5. Decretarea fuzionării institutului nostru cu institutul de credit și economii «Sebeșana» din Sebeșul-săsesc.
6. Alegerea alor doi membri în direcțiune.
7. Propuneri întrate conform statutelor.

Acționarii, cari doresc a lua parte la adunare în persoană, sau prin plenipotențiați, sunt poftiți a-și depune acțiunile și documentele de plenipotențiere cel mult până în 26 Martie a. c. la 4 ore p. m. la cassa institutului nostru, sau la institutul de credit și economii «Albina» în Sibiiu.

Sebeșul-săsesc, la 20 Februarie 1919.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1918.		Pasiva.	
		K	f		K f
Numărar în casă		15,253	—	Capital social	150,000
Bon la banca Austro-Ungară și alte bănci		366,431	78	Fond de rezervă	45,721.28
Cambii	178,897	—	—	Fond special de rezervă	20,255
Amortizare	1,480	177,417	—	Fond de pensii	6,688.33
Cambii cu acoperire ipototecare		57,976	—	Fond de binefacere	248.67
Imprumuturi ipototecare		85,363	—	Depuneri	1,161,047.49
Obligațiuni cu caventați		6,280	—	Creditori	9,282.12
Contul-Curent		34,188	69	Dividendă neridicată	2,525
Casa societății		23,000	—	Interese transitoare anticipate	3,529.90
Efecte		640,963	54	Profit net	8,955.22
Mobilier	1,539	—	—		
Amortizare	159	1,380	—		
		1,408,253	01		1,408,253.01

Spese.		Contul Profit și Perdere.		Venite.	
		K	f		K f
Interese:				Interese:	
la depuneri	38,030.03			dela escont	23,707.24
la fonduri proprii	2,410.13	40,440	16	dela cambii cu acoperire hipot.	2,735.39
Salare	11,819.92			dela imprumuturi ipototecare	8,569.05
Relut de quartir	475			dela obligațiuni cu caventați	15
Mărci de prezență	2,513			dela Cont-Curent	3,251.18
Porto postal	199.94			dela efecte	30,775
Spese de birou	5,390.96			dela depuneri proprii	9,127.77
Chirie	1,200	21,598	82	Chirie	1,677.50
Dare:				Proviziuni	966
a) 10% la interese după depuneri	3,571.34				
b) dare, aruncuri și diverse contrib.	4,619.59	8,190	93		
Amortizare:					
a) la escont	1,480				
b) la mobilier	159	1,639	—		
Profit net		8,955	22		
		80,824	13		80,824.13

Sebeșul-săsesc, la 31 Decemvrie 1918.

Sergiu Medean m. p., dir. exec.

Pentru contabilitate: G. Cărpinișan m. p., cassar.

DIRECȚIUNEA:

N. Cărpinișan m. p., prez. T. Morariu m. p. I. Bena m. p. I. Florian m. p. P. Opincariu m. p.
S. Ispas m. p. P. Androne m. p. I. Henegariu m. p. N. Sirbu m. p. G. Fărcaș m. p. I. Ursu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în regulă și în deplină consonanță cu registrele institutului.

Sebeșul-săsesc, la 28 Februarie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Ioan Vătășan m. p. A. Tătar m. p. I. Stanca m. p. P. Ursu m. p. I. Androne m. p. T. Vulcu m. p.

„AGRICOLA“, bancă populară, societate pe acții în Sebeșul-săsesc.

Onorată adunare generală!

Conform §-lui 43 din statute, Vă înaintăm încheierea conturilor pe anul de gestiune 1918 și propunem, ca profitul de K 8,955·22 să se împartă astfel:

1. 5% dividendă acționarilor	-----	Cor. 7,500—
2. La dispoziția direcțiunii	-----	„ 1,455·22
		Cor. 8,955·22

Vă rugăm:

1. Să aprobați bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1918, să primiți propunerea direcțiunii pentru distribuirea profitului curat și să dați direcțiunii și comitetului de supraveghiere absolutul pentru anul 1918.

2. Să stabiliți prețul marcelor de prezență pentru membri direcțiunii și comitetului de supraveghiere pentru anul 1918.

3. Să decretați fuzionarea institutului nostru cu «Sebeșana».

Sebeșul-săsesc, din ședința direcțiunii ținută la 20 Februarie 1919.

N. Cărpinișan m. p., v.-prezident.

S. Medean m. p., director executiv.

„TÂRNĂVEANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Sighișoara.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1918.		Pasiva.	
		K	f		
Cassa	85,708·08			Capital	200,000—
Bănci	89,421—	175,129	08	Fond de rezervă	19,724·50
Escont	23,021—			Fond special de rezervă	4,828 13
Cambii cu acoperire hipot.	113,395—			Fond de pensuni	8 183·70
Imprumut hipotecar	12,672—			Fond cultural	1,219·32
Credit personal	1,325—	150	413—	Depuneri spre fructificare	33,955·65
Cont-Curent		122,243	31	Dividendă neridicată	204,949·54
Efecte		29,586	08	Cretitori	856—
Realități		25,000—		Interese transitoare	65,924·23
Mobilier		1,000—		Profit net	923·70
Interese restante		12,084·52			8,846·87
		515,455·99			
					515,455·99

Erogațiuni		Contul Profit și Pierdere.		Venite	
		K	f		
<i>Interese:</i>				<i>Interese:</i>	
după depuneri	5,155 27			dela escont	3,066·03
4% fondului de pensuni	314·76	5,470	03	dela credit camb. hipot.	10,699·50
<i>Spese:</i>				dela credit hipotecar	1,000·04
spese curente	1,721·51			dela credit personal	145·50
salare	7,300—			dela efecte	2,873·53
chirie	1,000—			dela Cont-Curent	5,354·60
bani de cvartir	1,200—			Venit la realități	23,139·20
porto	36·15	11,257	66	Proviziuni	1,681·50
<i>Dări și competențe:</i>					6,504·35
dare directă	4,037·18				
10% după inter. de dep.	515·17				
competențe de timbru	498 14	5,050	49		
Amortizări		700—			
Profit net.		8,846·87			
		31,325·05			31,325·05

Sighișoara, la 31 Decembrie 1918.

Dr. Cornea m. p.,
director executiv.Eugeniu R Neguț m. p.,
primcontabil.

DIRECȚIUNEA:

I. Muntean m. p., președinte

Sasu m. p.

Dr. Cornea m. p.

A. Stoicoviciu m. p.

Mihailă Gavrilă m. p.

Nicolae Manta m. p.

Subscrisul comitet de supraveghiere am controlat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele corect purtate ale institutului.

Ioan Cristea m. p.,
președinte

Ioan Rucăreanu m. p.

Ioan Cristea m. p.

Iosif Cristea m. p.

„ARMONIA”,

cassă de economii, societate pe acții în Cincul-mare.

CONVOCARE.

P. T. Domnii acționari ai cassei de economii «ARMONIA», se invită în sensul §§-lor 14—27 din statute la

a XV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Cincul-mare la 22 Aprilie 1919, la orele 10 a. m., în edificiul institutului.

PROGRAMUL:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
2. Prezentarea bilanțului.
3. Distribuirea profitului curat.
4. Fixarea marcelor de prezență pro 1919.
5. Alegerea alor 2 membri în direcțiune conform §-lui 30 din statute.

Domnii acționari, cari — în înțelesul §-lui 17 din statute — voiesc a participa la această adunare în persoană, sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune la cassa institutului «Albina» din Sibiu, sau «Furnica» din Făgăraș, acțiunile și eventual dovezile de plenipotență, cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală.

Cincul-mare, în 7 Februarie 1919.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1918.		Pasiva.	
		K	f		
Cassa		128,136	41	Capital societar	100,000—
Cambii de bancă	101,722—			Fond de rezervă	38,000—
Cambii hipotecare.	86,132—			Fond de pensuni	4,367·20
Obligațiuni	1,975·55	189,829	55	Depuneri spre fructificare	769,888·35
Efecte		83,055	31	Dividende neridicate	789—
Edificiul institutului		34,000	—	Creditori	857·64
Mobilier		1,400	—	Interese transitoare	1,034—
Conturi-Curente		484,285	25	Profit curat	5,770·33
		920,706	52		920,706·52

Debit.		Contul Profit și Perdere.		Credit.	
		K	f		
Interese pentru depuneri	15,748·89			Interese de escont.	16,986·44
Interese fondului de penziuni	247·20	15,996	09	Interese de Cont-Curent	7,325·77
Spese de birou	1,229·89			Interese de obligațiuni	281—
Salare	2,280—			Chirie	744·36
Marce de prezență	150—			Venite dela efecte	3,910·50
Asigurări	949·42	4,609	31	Pro diverși	626·05
Contribuție dir. și comunală	1,723·52				
10% dare la depuneri	1,574·87	3,298	39		
Amortizare din mobilier		200	—		
Profit curat		5,770	33		
		29,874	12		29,874·12

Cincul-mare, în 31 Decemvrie 1918.

MEMRII DIRECȚIUNII:

Nicolae Borzea m. p., prezident Ioan Bastia v.-prezident. Nicolae Fleșariu m. p.
 Moise Brumbescu m. p. Dionise Stănulețu m. p. Ioan Hângu m. p. Moise Buitan m. p.

MEMBRII COMITETULUI DE SUPRAVEGHIARE:

Dr. Oct. Comșia m. p., prez. Moise Neagoe m. p. Iosif Bastia m. p. I. Bugneriu m. p. George Ghimbășian m. p.

Regatul României
Ministerul de Finanțe
Datoria publică.

Împrumutul național 5% în bonuri de tezaur din 1919.

Emis prin Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, Sibiiu.

Prospect.

In virtutea Decretului Lege din Ianuarie 1919,

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor emite bonuri de tezaur 5% din 1919, garantate de Statul Român.

Acest împrumut cu bonuri de tezaur are de scop a subveni cheltuielilor necesare pentru noua organizare a funcțiilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Banatului și părților ungurene, unite cu Regatul României.

Împrumutul va fi emis în bonuri de tezaur la purtător, de 200, 500, 1000, 5000 și 10,000 în coroane austro-ungare.

Bonurile de tezaur vor purta în faximile semnăturile Ministrului de finanțe al Guvernului Regal Român, a Șefului resortului finanțelor din Consiliul Dirigent, a Cassierului și o semnătură manuscrisă de control.

Acest împrumut va fi scutit pentru totdeauna de orice impozit prezent sau viitor.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală ca garanții și cauțiuni la toate cassele publice. Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași case drept numerar.

Bonurile de tezaur vor putea fi lombardate (depuse în gaj) la cassele publice (cassieriiile instituțiilor de stat) până la 50% a valorii nominale și cu o dobândă de 4% anual.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală în plata pământurilor parcelate, conform proiectatei reforme agrare.

Bonurile de tezaur vor purta o dobândă de 5% la capitalul nominal, în care scop ele sunt însoțite de opt cupoane de dobânzi semestrale pentru patru ani.

Primul cupon poartă scadența 1 August 1919.

Statul Român va rambursă aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 în lei, pe paritatea, ce se va stabili între lei și coroane. Se garantează însă detentorilor de bonuri pentru 100 coroane nominal, minimum cincizeci de lei.

Statul Român își rezervă dreptul de a denunța acest împrumut în întregime sau parțial înainte de termenul fixat și în urma unei publicațiuni speciale prin «Monitorul Oficial» cu șase luni de zile înainte de data fixată pentru chemarea la rambursare. In acest caz valoarea cupoanelor, ce vor lipsi, se va deduce din valoarea nominală a bonurilor de tezaur.

Bonurile de tezaur neprezentate la rambursare, se prescriu după trecere de 30 de ani, iar cupoanele scăzute și neprezentate la plată se prescriu după 5 ani dela data scadenței lor.

Subscrierile la acest împrumut vor fi reductibile.

In locul bonurilor de tezaur pierdute, distruse, sau furate, se vor liberă proprietarului duplicate în conformitate cu legea decretată cu Nr. 3380 din 15 Noembrie 1918. Cunoștința de dispozițiunea acestei legi se poate lua la locurile de plată.

Consiliul Dirigent. Resortul finanțelor.

Șeful resortului: Dr. AUREL VLAD m. p.

Imprumutul național 5% în bonuri de tezaur din 1919.

Condițiunile de subscriere.

În baza prospectului de emisiune, subscrierea la împrumutul cu bonuri de tezaur de 5% din 1919 se va începe în ziua de 1 Martie st. n. 1919.

Subscrierea se va face:

- a) la băncile românești,
- b) la băncile săsești,
- c) la perceptorate,
- d) la direcțiunile financiare,
- e) la prefecturi și preturi,
- f) la alte instituțiuni și particulari, provăzuți cu autorizație specială din partea Consiliului Dirigent, resortul finanțelor, Sibiu.

Prețul de subscriere este fixat al-pari, adică una sută coroane pentru fiecare sută coroane nominal, care se va vărsa integral la subscriere. Se observă, că drept plată se vor admite numai astfel de bancnote emise de Banca Austro-Ungară, cari sunt date de mai înainte, sau inclusiv 1 Octomvrie st. n. 1918.

Subscrierile se vor putea face și în lei, pe paritatea de 2 coroane egal 1 leu.

Consiliul Dirigent, cu un anunț prealabil de cel puțin 5 zile, publicat în ziare, are dreptul să închidă subscrierea, când va voi.

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor își rezervă dreptul să stabilească rezultatul subscrierilor, reducându-le la suma, ce o va crede necesară trebuințelor sale.

Subscriitorului i se va libera o chitanță, constatând subscrierea și efectuarea vărșământului.

Subscrierile se vor face pe contra-chitanța plătirilor, la locurile de subscripțiune.

Bonurile de tezaur definitive împreună cu opt cupoane de dobânzi semestrale se vor elibera cel mai târziu la 1 Iulie st. n. 1919.

Consiliul Dirigent, Resortul finanțelor.

3-5

Șeful resortului: Dr. AUREL VLAD m. p.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor din direcțiune

de

Alfred Kormos,

traducere de

Constantin Popp.

Prețul K 3.—.

Se poate comandă la traducător sau la Librăria arhidiecezană în Sibiu.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea comitetului de supraveghiere

de

Alfred Kormos,

traducere de

Constantin Popp.

Prețul K 3.—.

Se poate comandă la traducător sau la Librăria arhidiecezană în Sibiu.